TRAFNIDIAETH CYMRU
TRANSPORT FOR WALES

Fforwm Rhanbarthol TrC – Canolbarth a'r Gorllewin - TfW Regional Forum – Mid and West Wales

13 Mai 2021

Adroddiad o'r cyfarfod

Meeting report

Fforwm Rhanddeiliaid Rhanbarthol y Canolbarth a'r Gorllewin

Cynhaliwyd cyfarfod y fforwm ar 13 Mai 2021, 10:00 – 12:00

Yn bresennol

Aelodau'r Fforwm

Wendy Abel	Swyddog Twristiaeth, Cyngor Sir Powys	
Jennifer Barfoot	Swyddog Partneriaeth Rheilffyrdd Cymunedol (CRP), SWW Connected	
David Beer	Uwch Reolwr Cymru, Transport Focus	
Tony Caine	Rheolwr Traffig a Theithio, Adran Briffyrdd, Trafnidiaeth ac Ailgylchu, Cyngor Sir Powys	
Simon Charles	Rheolwr Strategaeth a Seilwaith Trafnidiaeth, Cyngor Sir Caerfyrddin	
Jane Cornelius	Swyddog Teithio Cynaliadwy, Prifysgol Abertawe	
Ann Elias	Swyddog Trafnidiaeth Strategol, Partneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru - Trafnidiaeth Strategol	
Samara Hicks	Cydgysylltydd Moderneiddio Trafnidiaeth - Isadran Priffyrdd a Thrafnidiaeth, Cyngor Sir Gaerfyrddin	
Tegryn Jones	Parciau Cenedlaethol	
Chloe Lewis	Arweinydd Tîm, Strategaeth a Monitro Trafnidiaeth	
Thomas Lydon	Rheolwr Materion Cyhoeddus, Great Western Railway	
Amanda J Phillips	Rheolwr Rhaglenni a Chomisiynu, Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot	
Cath Swain	Rheolwr Uned Trafnidiaeth Integredig, Cyngor Abertawe	
Catherine Sweeney	Arweinydd Tîm, Strategaeth a Monitro Trafnidiaeth	
Mike Watson	HoWL	
Owen Williams	Rheolwr Masnachol, First Cymru Buses Ltd	
Liz Williams	Rheolwr Prosiectau a Swyddfa, Twristiaeth Sir Benfro	
Craig Evans	Cymdeithas Twristiaeth Sir Gaerfyrddin	

Siaradwyr

Ben George	Rheolwr Rhaglen Datblygu Strategol	11:40-11:55
Emily Coughlin	Rheolwr Diogelwch Cymunedol, Network Rail	10:25-10:50
Hinatea Fonteneau	Pennaeth Prosiectau Gorsafoedd, Trafnidiaeth Cymru	10:50-11:05
Josh Hopkins	Rheolwr Gwydnwch Gweithredol, Trafnidiaeth Cymru	10:25-10:50
Matthew Breese	Rheolwr Brand, Trafnidiaeth Cymru	10:25-10:50
Arolygydd Richard Powell	Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig	10:25-10:50
Tony Clayton	Tony Clayton, Rheolwr Prosiectau Datgarboneiddio, Trafnidiaeth Cymru	11:05-11:20

Ymddiheuriadau

Sharon Adams	Cyfarwyddwr Aelodaeth, Siambr Fasnach De Cymru

Zoe Antrobus	4theregion (cynnal CRP)
Peter Austin	Rheolwr Ymgysylltu â Rhanddeiliaid, Bargen Ddinesig Bae Abertawe
Julian Atkins	Prif Weithredwr, Awdurdod Parc Bannau Brycheiniog
David Bailey	Rheolwr Gwasanaethau Cwsmeriaid, Great Western Railway
David Beaney	Cadeirydd, Cymdeithas Twristiaeth Sir Gâr
Dr Jonathan Burnes	Cyfarwyddwr Rhaglenni, Bargen Ddinesig Bae Abertawe
Stephen Crocker	Cadeirydd, Twristiaeth Bae Abertawe
Karleigh Davies	Rheolwr Twristiaeth, Ymweld â Chastell-nedd Port Talbot, Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot
David Edwards	Cadeirydd, Cwmni Datblygu Rheilffordd Calon Cymru (cynnal CRP)
Geraint Flowers	Rheolwr Prosiect, Campws Abertawe, Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant
Val Hawkins	Prif Weithredwr, Twristiaeth y Canolbarth
Dr Rhian Hayward MBE	Prif Swyddog Gweithredol, Campws Arloesi a Menter Aberystwyth Cyf, Prifysgol Aberystwyth
Steve Hopkins	Rheolwr Twristiaeth a Marchnata, Cyngor Abertawe a Joio Bae Abertawe
Vincent Goodwin	Swyddog Teithio, Cyngor Powys
Dean Jeffrey	Rheolwr, Twristiaeth Bae Abertawe
Jane Jones	Cyfarwyddwr Materion Cyhoeddus Great Western Railway
Gwilym Dyfri Jones	Profost Campysau Caerfyrddin a Llanbedr Pont Steffan, Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant
Nick Lockley	Goruchwyliwr Gweithrediadau a Thocynnau, Stadiwm Liberty
Carl Milne	Rheolwr Porthladd, Stena Line (Abergwaun)
Dennis O'Connor	Rheolwr Cyswllt Twristiaeth, Twristiaeth Sir Benfro
Sharon Prosser	Llysgennad Cwsmeriaid y De, Great Western Railway
Chris Peake	Rheolwr Porthladd, Irish Ferries (Doc Penfro)
George Reid	Cyfarwyddwr, Cymdeithas Twristiaeth Sir Gâr
CCeri Rees	Cydgysylltydd Strategaeth a Phrosiectau Trafnidiaeth, Cyngor Sir Penfro
Bruce Roberts	Ysgrifennydd, Clwb Busnes Bae Abertawe
Michelle Roles	Rheolwr Rhanddeiliaid, Transport Focus
Ian Walsh	Pennaeth Ysgol, Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant

Nodyn gan y Cadeirydd, Arron Bevan-John

"Roedd yn wych cael croesawu ein holl aelodau i bumed fforwm rhanbarthol y Canolbarth a'r Gorllewin. Hoffwn ddiolch i'n cyflwynwyr a roddodd yr wybodaeth ddiweddaraf am ddiogelwch cymunedol, ein cynllun gwella gorsafoedd, ein prosiect gwefru cerbydau trydan, yr ymgyrch farchnata ar gyfer adfer ar ôl COVID-19 a Metro Abertawe a'r De-orllewin. Yn ogystal â chlywed y newyddion diweddaraf am y rhain, cafodd yr aelodau y cyfle i gymryd rhan mewn sesiwn Holi ac Ateb gyda James Price, Prif Weithredwr, Trafnidiaeth Cymru. Diolch am roi o'ch amser ac am eich cyfraniadau amhrisiadwy."

Agenda

1. Cyflwyniad ac Ymddiheuriadau

Croesawodd Arron Bevan-John aelodau'r fforwm i bumed cyfarfod Fforwm Rhanbarthol y Canolbarth a'r De-orllewin. Cyflwynodd Arron fformat y cyfarfod, gan gynnwys y defnydd o ystafelloedd trafod ynghyd â gwybodaeth am y ffordd rydym wedi addasu ein fforymau ar ôl yr arolwg i aelodau ei gwblhau. Hysbysodd Arron yr aelodau o'r negeseuon cyfredol ar gyfer Teithio'n Fwy Diogel ac o reolau Llywodraeth Cymru sydd dal i fod ar waith ar hyd a lled Cymru mewn perthynas â'r pandemig Covid-19.

2. Sesiwn Holi ac Ateb gyda Phrif Weithredwr Trafnidiaeth Cymru

Atebodd James Price, y Prif Weithredwr, gwestiynau gan aelodau'r fforwm. Mynegodd Mike Watson bryderon am yr HoWL ac nad oedd yr amserlen lawn ar waith eto. Dywedodd James Price fod heriau mawr ar hyd a lled Cymru i gynyddu lefelau gwasanaethau oherwydd nifer y gyrwyr sydd ar gael, ac nad oes modd hyfforddi gyrwyr newydd oherwydd mesurau cadw pellter cymdeithasol a threfn lanhau newydd. Rhoddwyd yr wybodaeth ddiweddaraf hefyd am gyfraniad TrC i fetro Bae Abertawe a'r De-orllewin. Siaradodd David Beer am y broblem nad oedd teithwyr yn talu am docynnau a gofynnodd pa gynlluniau oedd ar waith i ddiogelu refeniw a'i gwneud yn haws prynu tocynnau. Awgrymodd James Price fod sawl ffordd o gynyddu nifer y teithwyr â thocynnau er enghraifft, tapio i mewn ac allan, ap TrC, peiriannau TVM, Payzone yn ogystal ag ystyried eto a all casglwyr tocynnau werthu tocynnau ar drenau. Mae'r mentrau hyn yn cael sylw ar hyn o bryd. Awgrymodd Twristiaeth Caerfyrddin y byddai cymhellion ar gyfer teithio yn fuddiol. Nododd Lewis Brencher y byddwn yn trafod ein hymgyrch ar gyfer adfer ar ôl covid mewn sesiwn ddiweddarach ac y byddai'n gyfle da i awgrymu syniadau.

3. Cadw'n Cymunedau'n Ddiogel

Arweiniodd Josh Hopkins, Trafnidiaeth Cymru, Arolygydd Richard Powell, Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig ac Emily Coughlin, Network Rail, drafodaeth ar y gwaith sydd gan TrC ar y gweill i gadw'r rheilffordd a'r rhwydwaith trafnidiaeth ehangach yn ddiogel i staff, cwsmeriaid a chymunedau. Fe wnaeth yr holl siaradwyr rannu gwybodaeth am eu gwaith partneriaeth er mwyn ymgysylltu â chymunedau.

Cymerodd cyfranogwyr y fforwm ran mewn sesiynau gweithdy er mwyn trafod themâu penodol:

Trosedd - Gweithgarwch troseddol ar y rhwydwaith trafnidiaeth.

- Pa droseddau sy'n bodoli ar y rhwydwaith trafnidiaeth?
- Beth fyddech chi'n ei wneud os byddech chi'n gweld trosedd ar y rhwydwaith trafnidiaeth?
- Ydych chi'n gwybod rhif ffôn testun Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig?
- Beth ellid ei wneud (ar wahân i gysylltu â'r heddlu) i leihau troseddu ar y rhwydwaith trafnidiaeth?

Roedd y trafodaethau'n cynnwys:
Cynyddu amlygrwydd staff a Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig, cynyddu lefelau goleuo ar orsafoedd ynghyd â mwy o offer teledu cylch cyfyng a chynyddu gwybodaeth am ffyrdd o gysylltu â Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig

Ymddygiad Gwrthgymdeithasol ***Ymddygiad sy'n achosi braw neu ofid ar y rhwydwaith trafnidiaeth.***

- Beth sy'n achosi ymddygiad gwrthgymdeithasol?
- Pwy sy'n achosi ymddygiad gwrthgymdeithasol?
- Beth yw'r problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn eich ardal chi?
- Ydych chi'n gwybod am unrhyw grwpiau allweddol y dylem fod yn ymgysylltu â nhw?

Roedd trafodaethau'n cynnwys:
Cysylltu ag ysgolion a cholegau mewn ffordd gadarnhaol er mwyn mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, cydweithio a chynghorau ieuenctid lleol a chynyddu amlygrwydd staff

Digwyddiadau ar y rheilffordd ***Yn cynnwys tresmasu, camddefnyddio croesfannau a gweithgarwch sy'n anniogel ar y rhwydwaith trafnidiaeth.***

Roedd y trafodaethau'n cynnwys:
Addysgu twristiaid ac ysgolion ar ddiogelwch croesfannau, ymgyrchoedd y cyfryngau cymdeithasol a chydweithio â phartneriaethau lleol

4. Cynllun Gwella Gorsafoedd

Cyflwynodd Hinatea Fonteneau, Pennaeth Prosiectau Gorsafoedd, Raglen Gwella Gorsafoedd Trafnidiaeth Cymru i wneud gwelliannau ac addasiadau i'r rhwydwaith o orsafoedd a reolir gan TrC ledled Cymru a'r Gororau. Cadarnhaodd Hinatea y byddai meysydd parcio newydd y gorsafoedd yn cynnwys mannau gwefru Cerbydau Trydan

5. Gorsafoedd Gwefru Cerbydau Trydan

Cyflwynodd Tony Clayton, Rheolwr Prosiectau Datgarboneiddio, Trafnidiaeth Cymru, brosiectau gwefru cerbydau trydan Cymru a'r Gororau sydd wedi'u cynllunio ar gyfer yr holl rwydwaith ffyrdd a'r gorsafoedd ar hyd a lled rhwydwaith Cymru a'r Gororau. Holodd David Beer ynghylch seilwaith. Atebodd Tony y byddwn yn cydweithio â'r Gweithredwr Pwyntiau Gwefru a ddewisir er mwyn defnyddio ei ddata modelu ar berchnogaeth, gwefru ac ymddygiad er mwyn darparu'r maint cywir o seilwaith. Yr hyn nad ydym am ei weld yw gormod o bwyntiau gwefru wedi'u darparu a'r rheiny ddim yn cael eu defnyddio ar y cychwyn felly bydd angen cael cydbwysedd doeth o ran faint i'w darparu ac ym mhle. Bydd gwefru cyrchfan yn un elfen o'r cymysgedd gwefru ac mae gwaith ymchwil yn awgrymu y bydd ymddygiad gwefru Cerbydau Trydan yn wahanol i ddulliau traddodiadol llenwi car gyda phetrol neu ddiesel, sy'n golygu ychwanegu bob yn dipyn yn hytrach na llenwi tanc gwag i'r ymylon mewn un cam. Ychwanegodd Tony drwy ddweud ein bod cydweithio â Llywodraeth Cymru mewn perthynas â dulliau eraill, er mwyn ystyried pa weithgareddau datgarboneiddio trafnidiaeth eraill maen nhw am i TrC eu cefnogi a sut, ac mae'n debygol iawn y bydd hynny'n cynnwys tacsis a bysiau.

6. Ymgyrch farchnata ar gyfer adfer ar ôl Covid -19

Cyflwynodd Matt Breese, Rheolwr Brand, Trafnidiaeth Cymru, fanylion yr ymgyrch farchnata ddiweddaraf i annog pobl i ddychwelyd i drafnidiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio. Mae'r ymgyrch hon wedi'i llywio gan drafodaethau a gynhaliwyd mewn fforymau rhanddeiliaid blaenorol, a byddai safbwyntiau pellach gan fynychwyr am y cysyniad cyffredinol yn dderbyniol iawn. Awgrymodd Tegryn Jones y byddai cydweithio â phartneriaid twristiaeth yn fuddiol. Atebodd Lewis Brencher fod hynny'n bendant yn rhywbeth yr oedd TrC am ei ddatblygu ymhellach ac y byddai'n cysylltu ag ef y tu allan i'r fforwm. Cadarnhaodd Matt Breese fod partneriaid twristiaeth yn elfen hanfodol o'r cynllun adfer ar ôl covid.

6. Bae Abertawe a Metro Gorllewin Cymru

Cyflwynodd Ben George, Rheolwr y Rhaglen Datblygu Strategol, wybodaeth am y cynlluniau ar gyfer y metro arfaethedig sydd ar hyn o bryd yn y cam ymgynghori â'r cyhoedd. Mae'r cynllun yn cynnwys prif linell y De, gwasanaethau a gorsafoedd lleol a metro ardal Bae Abertawe. Mae'r ymgynghoriad ar waith tan 8 Mehefin 2021. Mae cynlluniau'n cael eu datblygu hefyd ar gyfer rhwydwaith bysiau lleol effeithlon a rhaglen gwasanaethau gwledig ac ategol. Anogwyd aelodau'r fforwm i gwblhau'r ddogfen ymgynghori.

7. Unrhyw Fater Arall

Dim

Camau Gweithredu

Cofnodwyd y camau gweithredu isod yn ystod y fforwm a byddwn yn mynd i'r afael â nhw cyn y Fforwm Rhanbarthol nesaf lle bynnag y bo'n bosibl.

Camau Gweithredu	Beth fydd yn cael ei wneud?

Uchafbwyntiau sgyrsiau digidol y Fforwm

Dyma uchafbwyntiau'r sgwrs yn adnodd sgwrsio'r Fforwm:

Ydym, rydym yn trafod ymddygiad derbyniol ond rydym yn cynnal digwyddiadau tynnu sylw hefyd sy'n canolbwyntio ar ymddygiad gwrthgymdeithasol a gwella'r ymgysylltu rhwng yr heddlu, partneriaid a phobl ifanc. Mae wedi bod yn heriol gydol Covid, yn enwedig gyda digwyddiadau tynnu sylw, ond mae gwaith ar y gweill i fwrw ymlaen â hyn ar draws yr ardal.

Ydym - rydym yn cydweithio ar hyn. Fel y nododd Richard, mae'r fideo diogelwch newydd yn lansio'n ddiweddarach y mis hwn a bydd yn cael ei anfon i bob ysgol a choleg ledled Cymru. Bydd hyn yn gam cychwyn pwysig yn ein hymgyrch a fydd yn parhau wedyn gyda dull sy'n cael ei dargedu mwy, yn ddibynnol ar y materion a godir gan bob sefydliad.

Mae "the Real Social Network" yn ddatganiad cryf a chofiadwy

Fforwm Rhanddeiliaid Rhanbarthol Nesaf

Cynhelir Fforwm Rhanddeiliaid Rhanbarthol nesaf y Canolbarth a'r De-orllewin ym mis Medi 2021